

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea Legii
nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă**

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.17 din 04.02.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul eliminării etapei de încuviințare a executării silite din competența instanțelor și atribuirea acesteia executorilor judecătorești. Intervențiile legislative sunt justificate în Expunerea de motive prin faptul că *„urmare a analizării opiniilor exprimate de judecătorii de la instanțele consultate de Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la efectul aplicării noului Cod de procedură civilă în materia executării silite, s-a constatat o creștere a volumului de activitate a instanțelor de executare, datorită numărului relativ mare de cereri de încuviințare a executării silite formulate în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă. S-a apreciat că pentru a elimina inconvenientul rezultat din această sporire a competenței, se impune eliminarea etapei de încuviințare a executării silite din competența instanței și atribuirea acestei sarcini executorului judecătoresc însuși”*.

Proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, deoarece modifică o lege organică, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât prin proiect se aduc doar modificări actului normativ de bază, iar acest lucru este prevăzut în partea introductivă a articolului unic, potrivit normelor de tehnică legislativă, sintagma „se modifică și” din părțile dispozitive ale pct.1-15 va fi eliminată.

3. La **pct.1**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, este necesară reformularea părții dispozitive, astfel:

„1. Alineatul (2) al articolului 632 va avea următorul cuprins:”.

După acest exemplu se vor reformula și părțile dispozitive ale **pct.2, 3, 6, 7, 9-12 și 15**.

4. La **pct.5**, referitor la textul propus pentru **art.665 alin.(1)**, semnalăm că soluția potrivit căreia **executorul judecătoresc se pronunță asupra încuviințării executării silite**, elimină soluția tradițională potrivit căreia încuviințarea executării silite este atributul instanțelor judecătorești. Astfel, se ajunge în ipoteza în care aceeași entitate care trebuie să exercite o fază a procesului civil își încuviințează ea însăși această prerogativă. *De lege lata*, pronunțarea încheierii de încuviințare a executării silite nu constituie o simplă formalitate, ci instanța de executare este obligată să verifice întrunirea condițiilor impuse de lege pentru declanșarea acesteia, și anume existența unui titlu executoriu, valabilitatea cererii de executare, îndeplinirea obligației de plată a taxei judiciare de timbru și a timbrului judiciar, competența materială și teritorială care i se atribuia, problema prescripției dreptului de a cere executarea silită.

Menționăm că, prin norma propusă pentru **alin.(4)**, executorul judecătoresc capătă atributele unei instanțe de judecată. Totodată, la **alin.(5)**, apreciem că norma este incompletă, deoarece nu este prevăzută și obligația executorului judecătoresc de a comunica instanței de executare copie de pe dosarul de executare, în cazul promovării unei contestații la executare.

Apreciem că, dacă se intenționează eliminarea etapei de încuviințare a executării silite din competența instanței judecătorești, o soluție practică ar putea fi chiar eliminarea completă a etapei încuviințării executării silite. În această ipoteză, controlul instanței de judecată asupra executării silite este reglementat suficient, prin contestația la executare, precum și prin faptul că pentru majoritatea

hotărârilor judecătorești și a altor înscrisuri ce constituie titluri executorii este cerută învestirea cu formula executorie. Este evident că, fiind sesizată cu astfel de cereri, instanța de executare verifică dacă executorul judecătoresc a pornit sau nu în mod corect executarea silită.

Totodată, apreciem că, în actuala redactare, art.665 este susceptibil a încălca dispozițiile art.1 alin.(3) și (4), art.21 alin.(3) și ale art.126 alin.(1) din Constituția României, precum și ale art.6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens, semnalăm că prin **Decizia nr.458 din 31 martie 2009** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.373¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art.I pct.13 din Legea nr.459/2006, Curtea Constituțională s-a pronunțat într-o ipoteză similară cu cea propusă de inițiator.

Astfel, Curtea a decis: *„Caracterul unitar al procesului civil impune respectarea garanțiilor ce caracterizează dreptul la un proces echitabil atât în faza judecătii, cât și a executării silite, cea mai importantă dintre aceste garanții fiind „dreptul la un tribunal” în sensul art.21 din Constituție și al art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adică liberul acces la o instanță independentă și imparțială, stabilită prin lege, și controlul actelor efectuate în ambele faze ale procesului de către instanțele judecătorești.*

În același sens s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care a statuat în jurisprudența sa că „dreptul la un tribunal garantat de art.6 alin.1 din Convenție ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părți. Executarea unei sentințe, a oricărei instanțe, trebuie considerată ca făcând parte integrantă din «proces» în sensul art.6.” (cauzele SC Ruxandra Trading împotriva României, 2007, Hornsby împotriva Greciei, 1997).”

Curtea a constatat că dispozițiile art.373¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin art.I pct.13 din Legea nr.459/2006, prin care a fost eliminată obligația executorului judecătoresc de a solicita încuviințarea executării silite de către instanța de executare, precum și procedura încuviințării executării silite, în ansamblul său, **sunt neconstituționale.**

În considerentele deciziei citate *supra*, Curtea a stabilit că „*prin înlăturarea controlului judecătoresc asupra începerii executării silite, s-a conferit executorului judecătoresc competența de a decide cu privire la legalitatea și temeinicia cererii de executare silită, activitate ce constituia atributul instanței de judecată.*” De asemenea, Curtea a observat, că „*art.373¹ din Codul de procedură civilă, în noua redactare, determină lipsa unui control real și eficient al instanței asupra executării silite, ceea ce are ca efect prelungirea duratei executării silite, prin litigii ulterioare născute din contestarea actelor de executare*”.

Totodată, Curtea a apreciat că „*Conferirea unei asemenea competențe executorilor judecătorești, care nu fac parte din autoritatea judecătorească și a căror activitate, potrivit art.4 din Legea nr.188/2000 privind executorii judecătorești, se află sub coordonarea și controlul Ministerului Justiției, încalcă atât dispozițiile constituționale ale **art.1 alin.(4)**, potrivit cărora „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale”, cât și pe cele ale **art.126 alin.(1)**, potrivit cărora „Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege*”.

De asemenea, lăsarea unei faze a procesului civil la aprecierea reprezentanților unui serviciu administrativ, care nu se bucură de garanțiile de independență și imparțialitate ale instanței de judecată, încalcă dreptul părților la un proces echitabil consfințit de **art.21 alin.(3) din Constituție** și de **art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**. Aceasta cu atât mai mult cu cât legalitatea începerii procedurii de executare produce efecte asupra tuturor actelor de executare ulterioare și, prin urmare, asupra tuturor părților implicate în această procedură. Curtea reține, în acest sens, că executarea silită nu trebuie privită unilateral, numai din perspectiva creditorului și a drepturilor acestuia, ci și din perspectiva debitorului, căruia deopotrivă trebuie să-i fie asigurate garanțiile ce caracterizează dreptul la un proces echitabil, prin înlăturarea oricăror posibilități de abuz și a eventualelor demersuri șicanatorii. **Accesul la o instanță de judecată, prin posibilitatea contestării actelor de executare făcute cu încălcarea legii, nu constituie întotdeauna un remediu suficient oferit persoanei împotriva căreia s-a procedat în mod nelegal la începerea executării**

***silite.** Este necesară o garanție procesuală a debitorului pentru prevenirea oricărui abuz în exercitarea dreptului de către creditorul urmăritor, iar **controlul judecătoresc al începerii executării silite constituia o asemenea garanție**, adecvată și eficientă, a dreptului la un proces echitabil al tuturor părților implicate în această procedură.”*

În concluzie, Curtea a constatat că „*modificarea art.373¹ din Codul de procedură civilă, prin dispozițiile art.1 pct.13 din Legea nr.459/2006 a determinat desființarea unei importante garanții a dreptului la un proces echitabil al tuturor părților implicate în procedura executării silite, prin înlăturarea controlului instanțelor judecătorești asupra începerii acestei proceduri, fiind încălcate astfel dispozițiile constituționale ale art.1 alin.(3) și (4), art.21 alin.(3) și ale art.126 alin.(1), cu raportare la art.6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În ceea ce privește dispozițiile art.44 din Constituție și cele ale art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate de asemenea de autorii excepției în motivarea acesteia, se constată că nu au incidență în cauză.”*

5. La **pct.7**, referitor la norma propusă pentru **art.691 alin.(4)**, semnalăm că **sintagma** „va convoca, de urgență și în termen scurt” este improprie stilului normativ, fiind necesară înlocuirea acesteia cu expresia „va convoca, de urgență și **la un termen scurt**”

6. Având în vedere că prin prezentul proiect s-au adus modificări substanțiale actului normativ de bază, sugerăm introducerea unui articol distinct care să cuprindă o dispoziție de republicare a acestuia.

PRESEDINTE
dr. Dragoș ILIEȘCU

București
Nr.83/5.02.2014

Lege privind Codul de procedură civilă

- 1 rectificare M. Of. nr. 542/3 aug. 2012 *rectifică art. 567 alin. (2)*
RECTIFICARE
- 2 republicare cu renumerotare M. Of. nr. 545/3 aug. 2012
Lege privind Codul de procedură civilă
- 3 modificări prin O. U. G. nr. 44/2012 M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 *prorogă termenul de intrare în vigoare până la 1 februarie 2013*
Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012
- 4 completat prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012 *introduce alin. (3) la art. 603, la data de 1 februarie 2013*
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2012 privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru completarea unor acte normative conexe
- 5 modificări prin O.U.G. nr. 4/2013 M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 *abrogă art. 94 pct. 2 și prorogă termenul de intrare în vigoare până la 15 februarie 2013*
Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe
aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013
- 6 modificări prin L. nr. 72/2013 M. Of. nr. 182/2 apr. 2013 *abrogă art. 1017 alin. (2) pct. 1 și 2*
Lege privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante
- 7 modificări prin L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013*
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe